

5ο Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

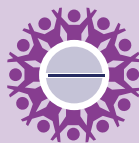
Πορτάζουμε το μέλλον.
Πορτάζουμε τη ζωή.

Γνωρίστε την ιστορία μας:
celebratelife.roche.com

M-GR-00000869

125 ΧΡΟΝΙΑ
Πορτάζουμε τη ζωή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

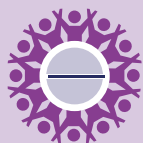
36 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ I

- Φαρμακοεπιδημιολογία στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
[EA01-EA07]

43 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ II

- Φαρμακευτική Φροντίδα στα Κοινωνικά Φαρμακεία
[EA08-EA10]
- Ηλεκτρονική Υγεία: Ηλεκτρονικά Εργαλεία και
φαρμακοεπιδημιολογικά δεδομένα
[EA11-EA14]
- Φαρμακοεπιδημιολογία στην πανδημία Covid-19
[EA15-EA16]

54 ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

5ο Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας

ΣΑΒΒΑΤΟ 30.9.2023 09:00-10:00 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ I

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας]

ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΤΟΥΣ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΑΝΤΙΣΥΛΛΗΨΗΣ

Θεοδώρα Τζιαμπάζη, Μάριος Γέρου, Χρήστος Κοντογιώργης, Θεόδωρος Κωνσταντινίδης,
Ευαγγελία Νένα

ΕΑ01

Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης,
Αλεξανδρούπολη

Σκοπός: Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί στη διερεύνηση της σεξουαλικής συμπεριφοράς-στάσης των νέων ως προς τη σεξουαλική τους υγεία και τις μεθόδους αντισύλληψης που χρησιμοποιούν.

Υλικό - Μέθοδοι: Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, με καταγραφή δημογραφικών χαρακτηριστικών και διερεύνηση σχετικά με τη σεξουαλική υγεία και τη βελτίωση της σεξουαλικής συμπεριφοράς των συμμετεχόντων. Το δείγμα απαρτίζεται από 636 φοιτητές και φοιτήτριες της χώρας μας.

Αποτελέσματα: Η πλειοψηφία των ανδρών (86,5%) και των γυναικών (79,7%) δήλωσαν πως δεν έχουν νοσήσει στο παρελθόν από Σ.Μ.Ν. Επίσης διαφαίνεται πως οι περισσότεροι χρησιμοποιούν αντισύλληψη, με τους άντρες να δηλώνουν σε ποσοστό 53,1% πως νιώθουν ασφάλεια έναντι στα Σ.Μ.Ν., ενώ στις γυναίκες άνεση (61,7%) στη χρήση αντισύλληψης. Συνολικά η στάση των συμπεριφορών των φοιτητών και των φοιτητριών του δείγματος ως προς τη σεξουαλική τους υγεία αποδεικνύεται υπεύθυνη και σε αυτό ενδεχομένως συνηγείται και το γεγονός πως η πλειοψηφία αυτών προέρχεται από σχολές υγείας σε ποσοστό 79,8%, εκ των οποίων το 67,3 είναι φοιτητές ιατρικής σχολής. Αναφορικά με τη συχνότητα αντισύλληψης των ερωτηθέντων, η πλειοψηφία και των δύο φύλων ανέφερε πως κάνει χρήση αντισύλληψης πάντα, με τους άντρες να δηλώνουν σε ποσοστό 49% και τις γυναίκες σε ποσοστό 46,6%. Σε ανάλογο ερώτημα σχετικά με τη χρήση αντισύλληψης το τελευταίο εξάμηνο, το 47,9% των ανδρών και το 50% των γυναικών ανέφερε πως κάνει πάντα χρήση κάποιας αντισυλληπτικής μεθόδου. Τέλος, σχετικά με την πρόληψη, διαφαίνεται πως οι περισσότερες γυναίκες επισκέπτονται τον γυναικολόγο τους τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο (65,3%), σε αντίθεση με την πλειοψηφία των ανδρών που απάντησε ότι δεν προβαίνει σε έλεγχο.

Συμπεράσματα: Τα αποτελέσματα της έρευνας αποκαλύπτουν πως σημαντικό ποσοστό των νέων έχουν μία υπεύθυνη στάση και σεξουαλική συμπεριφορά, χρησιμοποιώντας μεθόδους αντισύλληψης.

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | ASTIR-ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας]

ΑΓΧΩΔΕΙΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΑΛΠΡΑΖΟΛΑΜΗΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ

Κωνσταντίνος Παπανικολόπουλος, Χρήστος Κοντογιώργης

ΕΑ02

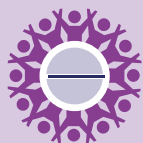
Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης,
Αλεξανδρούπολη

Σκοπός: Η διερεύνηση της χρήσης της ουσίας αλπραζολάμης στον γενικό πληθυσμό του Νομού Ροδόπης, καθώς και η γνώση σχετικά με τις κατευθυντήριες οδηγίες ορθής χρήσης της.

Υλικό - Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε μελέτη παρατήρησης που συμπεριέλαβε 200 συμμετέχοντες, οι οποίοι έλαβαν και εκτέλεσαν ιατρικές συνταγές της συγκεκριμένης ουσίας από φαρμακεία του Νομού Ροδόπης, και πληρούσαν συγκεκριμένα κριτήρια ένταξης και αποκλεισμού, δηλαδή τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους και την ιατρική χρήση της αλπραζολάμης.

Αποτελέσματα: Η μέση ηλικία των συμμετεχόντων ήταν τα 56,1 έτη. 68% του δείγματος λάμβανε την αλπραζολάμη με συνταγογράφηση από γιατρούς, που δεν ήταν ειδικοί ψυχίατροι, ενώ το 59% τη λάμβανε για διάστημα μεγαλύτερο των 12 εβδομάδων. Τα άτομα που λάμβαναν την ουσία χωρίς ψυχιατρικό ιστορικό, άρα και χωρίς ψυχιατρική παρακολούθηση, είχαν 1,2 φορές μεγαλύτερη πιθανότητα χρήσης της ουσίας για μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο διάστημα. Αντίθετα, η πιθανότητα επιτυχούς διακοπής και μη εξάρτησης από την ουσία ήταν 1,5 φορές μεγαλύτερη όταν η ιατρική παρακολούθηση γινόταν από ψυχίατρο.

Συμπεράσματα: Ορθότερη ενημέρωση των ασθενών αναφορικά με τη φαρμακευτική ουσία που λαμβάνουν θα βοηθήσει στην ορθότερη χρήση της. Επιπλέον, αναδείχθηκε η σημασία της ορθής εκπαίδευσης όλων των ιατρικών ειδικοτήτων σε σχέση με το πρωτόκολλο συνταγογράφησης ψυχοτρόπων ουσιών, αλλά και με τη συνεργασία ανάμεσα στους κλινικούς για την ολιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων των ασθενών, είτε πρόκειται για τη σωματική, είτε για την ψυχική τους υγεία.

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας]

ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΥΛΛΗΠΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΨΕΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΣΩ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Μαρία Μουρατίδου¹, Ελισάβετ Καπαγερίδου¹, Χριστίνα Δουλαδίκη¹, Ιορδάνης Καμενίδης¹,
Αλέξιος Παπάνας¹, Θεόδωρος Κωνσταντινίδης¹, Παναγιώτης Τσικούρας², Χρήστος Κοντογιώργης¹

ΕΑ03

¹Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής, ΔΠΘ,
Αλεξανδρούπολη

²Κλινική Γυναικολογίας-
Μαιευτικής, Τμήμα Ιατρικής,
ΔΠΘ, ΓΠΝΑ, Αλεξανδρούπολη

Σκοπός: Η εργασία αυτή ερευνά τις γνώσεις και τις αντιλήψεις του γενικού πληθυσμού στην Ελλάδα σχετικά με τη χρήση των αντισυλληπτικών χαπιών.

Υλικό - Μέθοδοι: Η μελέτη διενεργήθηκε με τη χρήση ανώνυμου ερωτηματολογίου, απευθυνόμενου σε γυναίκες και άντρες, άνω των 18 ετών, που ζουν στην Ελλάδα. Η συμμετοχή σε αυτό έγινε εθελοντικά. Το 55% των συμμετεχόντων ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των 18-24 ετών. Η διαδικτυακή διανομή του πραγματοποιήθηκε από τον Ιανουάριο 2023 έως τον Μάρτιο 2023 και το μέγεθος του δείγματος ανέρχεται στα 1.015 άτομα εκ των οποίων το 65% είναι γυναίκες και το 35% άνδρες. Το ερωτηματολόγιο διέθετε δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, ενώ για τη στατιστική ανάλυση χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα IBM SPSS Statistics v 15.0.

Αποτελέσματα: Το 65,7% των γυναικών χρησιμοποιεί μεθόδους αντισύλληψης, ωστόσο μόνο το 26% έχει κάνει χρήση αντισυλληπτικών χαπιών, ενώ το 32,2% έλαβε το χάπι επόμενης ημέρας. Το 67,7% των αντρών δεν θα παρακινούσε τη σύντροφο στη χρήση αντισυλληπτικών χαπιών, ενώ οι απαντήσεις του ανδρικού πληθυσμού για τη χρήση ενός μελλοντικού ανδρικού αντισυλληπτικού φαρμάκου επιμερίστηκαν σε 1/3 περίπου, σε χρήση, μη χρήση και ουδέτερη στάση. Τέλος, το 23,3% επί του συνόλου των ερωτηθέντων συγκαταλέγει το χάπι της επόμενης ημέρας στις μεθόδους αντισύλληψης.

Συμπεράσματα: Η πλειονότητα των γυναικών δεν λαμβάνει αντισυλληπτικά χάπια. Η πλειονότητα των ανδρών είναι αρνητικά διακείμενοι στη χρήση αυτών από τις συντρόφους τους. Οι ανεπιθύμητες ενέργειες των χαπιών προβληματίζουν τον γενικό πληθυσμό.

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | ASTIR-ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας]

KETAMINE AND PSYCHEDELICS AS POTENTIAL NOVEL TREATMENTS FOR EATING DISORDERS: A SYSTEMATIC REVIEW APPROACH

Panagiota Athanasopoulou^{1,2}, Elena Deligianni^{3,4}, Maria Petropoulou¹, Vasilis Dedes¹, Georgios Panoutsopoulos¹, Christos Kontogiorgis²

EA04

¹Department of Nutrition and Dietetics, University of Peloponnese, Kalamata, Greece

²Laboratory of Hygiene and Environmental Protection, School of Medicine, Democritus University of Thrace, Alexandroupolis, Greece

³School of Life and Medical Sciences, University of Hertfordshire, Hatfield, United Kingdom

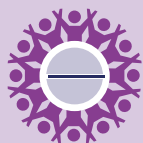
⁴Department of Clinical Pharmacology, Faculty of Medicine, Aristotle University of Thessaloniki, Thessaloniki, Greece

Background: Eating Disorders (EDs), despite their severity, do not have yet an abducent line of treatment. Up to date psychological, nutritional and pharmacological care is provided to people diagnosed with EDs although the recovery prognosis remains poor.

Methodology: A literature review with a systematic approach was conducted investigating the potential curative role of ketamine and psychedelic substances in EDs. Case studies/series, pilot/cohort studies and grey literature were screened and analysed. Overall, thirteen studies were included in the review. A critical appraisal was performed with existing medical treatments and health practices.

Results: Ketamine and psychedelics seemed to aid impactfully the recovery process from an ED by improving overall patients' psychological state and decreasing EDs' psychiatric comorbidities. Five studies on ketamine were identified and showed its role in improving patients' quality of life and psychological behaviour but also achieving cessation of ED symptoms. Regarding psychedelics, ayahuasca had the most beneficial effects by improving patients' emotional state, symptomatology and enhancing their understanding regarding EDs' etiology; although the exact dosages used have not been recorded due to the substance use in religious ceremonies. A few ongoing clinical studies were identified investigating psilocybin's effects on EDs, its efficacy, safety profile and patients' physiological and psychological potential changes following specific dosing schemes in clinical setting.

Conclusion: Ketamine and psychedelics seem to be promising novel treatments for EDs, although further research is required to elucidate their mechanism of action and refine therapeutic protocols that ensure safety and ethical considerations concerning these interventions in clinical setting.

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας]

Η ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΛΓΗΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

Δήμητρα Παπαγεωργίου¹, Βασίλειος Νίττας², Θεόδωρος Κωνσταντινίδης¹, Χρήστος Κοντογιώργης¹

ΕΑ05

¹Εργαστήριο Υγιεινής και περιβαλλοντικής προστασίας, Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

²Εργαστήριο Επιδημιολογίας, Βιοστατιστικής και Πρόληψης, Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής, University of Zürich, Ελβετία

Εισαγωγή: Αναλγητικά και αντιφλεγμονώδη φάρμακα χρησιμοποιήθηκαν παγκοσμίως για τη αντιμετώπιση των συμπτωμάτων της λοίμωξης COVID-19.

Σκοπός: Η διερεύνηση της κατανάλωσης αναλγητικών κατά την περίοδο της πανδημίας (1/2020-6/2022) χρησιμοποιώντας δύο διαφορετικούς τύπους δεδομένων (ερωτηματολόγιο, ψηφιακά δεδομένα).

Υλικό - Μέθοδοι: Δείγμα (N=650) αποτέλεσε ο ενήλικος πληθυσμός της Πάτρας. Οι συμμετέχοντες απάντησαν ανώνυμα σε ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με τα δεδομένα υγείας τους και την κατανάλωση αναλγητικών κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Οι απαντήσεις αναλύθηκαν στατιστικά (SPSS 25.0) και συγκρίθηκαν με τις αναζητήσεις των χρηστών του διαδικτύου.

Αποτελέσματα: Το πιο συχνά χρησιμοποιούμενο αναλγητικό ήταν η παρακεταμόλη (524/650), η κύρια αιτία χρήσης ήταν ο πονοκέφαλος (344/650) ακολουθούμενος από τη μόλυνση από κορωνοϊό (71,27% ασθενών). Οι περισσότεροι συμμετέχοντες (79,1%) δεν είχαν διά ζώσης επαφή με επαγγελματία υγείας πριν λάβουν αναλγητικά, γνώριζαν ότι η ταυτόχρονη χρήση αλκοόλ θα μπορούσε να είναι επικίνδυνη (81,5%), έπαιρναν αναλγητικά μετά τα γεύματα (58%), δεν χρησιμοποιούσαν άλλα φάρμακα που επηρεάζουν το ΚΝΣ (73,5%) εκτίμησαν ότι ο πιθανός κίνδυνος συχνής χρήσης ήταν μέτριος (39,5%) και δεν διάβαζαν το φύλλο οδηγιών (63,8%). Το 56,2% του δείγματος δήλωσε ότι η κατανάλωση αναλγητικών παρέμεινε ίδια με το προηγούμενο διάστημα, το οποίο έρχεται σε αντίθεση με τις σχετικές διαδικτυακές αναζητήσεις που αυξήθηκαν. Οι στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις με την αυξημένη χρήση παυσίπονων ήταν η μόλυνση από SARS-CoV-2 (OR = 2,55), η ύπαρξη πολυφαρμακίας (OR = 1,65), η πρόθεση αλλαγής της στάσης απέναντι στη φαρμακοθεραπεία σε περίπτωση νέου lockdown (OR = 5) και ταυτόχρονη λήψη άλλων φαρμάκων του ΚΝΣ (OR = 2,02).

Συμπεράσματα: Οι ασθενείς θα πρέπει να είναι ενημερωμένοι για την ορθολογιστική χρήση των αναλγητικών τόσο από τους επαγγελματίες υγείας όσο και από έγκυρες ψηφιακές πηγές.

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | ASTIR-ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας]

ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2020 ΓΙΑ ΤΗΝ COVID-19

Κωνσταντίνος Κάσσανδρος, Χρήστος Κοντογιώργης, Θεόδωρος Κωνσταντινίδης

ΕΑ06

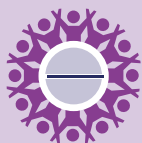
Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης,
Αλεξανδρούπολη

Σκοπός: Η καταγραφή της συνταγογράφησης φαρμάκων για την θεραπεία της COVID-19 το 2020.

Υλικό - Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε περιγραφική ανάλυση της ετήσιας συνταγογράφησης φαρμάκων και τα αποτελέσματα εκφράστηκαν με τη μορφή odds ratio με 95% όριο εμπιστοσύνης και r^2 . Τα δεδομένα δόθηκαν από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και η στατιστική ανάλυση πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του IBM SPSS Statistics v.15.

Αποτελέσματα: Συνταγογραφήθηκαν σκευάσματα για 38.739 περιστατικά με διάγνωση COVID [18.461 (47,7%) γυναίκες, 20.278 (52,3%) άνδρες]. Οι παιδιατρικοί ασθενείς αριθμούσαν τα 355 (0,9%), οι ενήλικες 20-59 τα 20.567 (53,1%) και οι γηριατρικοί ασθενείς τα 17.817 (46%) περιστατικά. Παρατηρήθηκε αυξημένη κατανάλωση φαρμάκων κατά των λοιμώξεων για συστηματική χορήγηση (J) (37,9%), το αίμα (B) (19,5%), την πεπτική οδό (A) (16,3%) και το αναπνευστικό (R) (7,7%). Αναλυτικότερα, στην κατηγορία J το 53,7% αφορούσε μακρολίδια, λινκοζαμίνες και στρεπτογκρανίνες (J01F), ενώ το 18%, κινολόνες (J01M), β-λακτάμες και πενικιλίνες (J01C) ($r^2=38739,00$, $p<0,0001$). Στην κατηγορία B το 99,1% των περιπτώσεων αφορούσε αντιθρομβωτικά (B01A), ενώ στην A το 70,5% φάρμακα για τη γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση (A02B). Από τα φάρμακα της R, ποσοστό 64% αντιστοιχεί στην κατηγορία των εισπνεόμενων αδρενεργικών (R03A). Τη συνταγογράφηση των κατηγοριών B και R φάνηκε να επηρεάζει το φύλο (OR: 0,831, 95% CI: (0,791-0,874), $p<0,0005$) και (OR: 1,217, 95% CI: (1,129-1,312), $p<0,0005$). Υψηλότερη πιθανότητα συνταγογράφησης εμφανίζεται στους γηριατρικούς ασθενείς (OR: 1,372, 95% CI: (1,305-1,442), $p<0,0005$). Τέλος, η συνταγογράφηση φαρμάκων κατηγορίας J και R ήταν υψηλότερη στους ενήλικες 20-59 (OR: 1,360, 95% CI: (1,305-1,418), $p<0,0005$) και (OR: 1,396, 95% CI: (1,293-1,507), $p<0,0005$), αντίστοιχα.

Συμπεράσματα: Η μελέτη παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα πρότυπα συνταγογράφησης φαρμάκων για την COVID το 2020, αλλά περιορίζεται από την εστίασή της σε δεδομένα μόνο από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τον περιγραφικό χαρακτήρα της. Παρ' όλα αυτά, μπορεί να αποτελέσει εργαλείο για τον προσδιορισμό των αποτελεσματικότερων στρατηγικών θεραπειών και υπογραμμίζει την ανάγκη για διερεύνηση παραγόντων που καθορίζουν τα πρότυπα συνταγογράφησης.

5ο Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας]

ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΝΤΙΔΙΑΒΗΤΙΚΩΝ
ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 2012-2018

Πάρις Πανόπουλος

ΕΑ07

Φαρμακοποιός, MSc

ΑΠΟΣΥΡΘΗΚΕ

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | **ASTIR-EGNATIA** **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ**

[Φαρμακευτική Φροντίδα στα Κοινωνικά Φαρμακεία]

ΚΥΡΙΑΚΗ 1.10.2023 | 09:00-10:00
ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ II

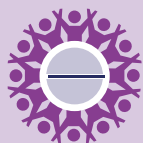
ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΗ ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Ελισσάβετ Δερβενιωτάκη, Γεώργιος Παπαζήσης

ΕΑ08

*Τμήμα Ιατρικής, Εργαστήριο
Κλινικής Φαρμακολογίας,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης*

ΑΠΟΣΥΡΘΗΚΕ

5ο Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας

[Φαρμακευτική Φροντίδα στα Κοινωνικά Φαρμακεία]

ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΑΥΤΑ

Ηλίας Κατσόγιαννης¹, Ειρήνη Μανάρα², Αλίκη Πελετίδου^{2,3,4}, Αγγελική Μπισταράκη⁵,
Χρήστος Κοντογιώργης¹, Θεόδωρος Κωνσταντινίδης¹

ΕΑ09

¹Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης,
Αλεξανδρούπολη

²Σχολή Επιστημών Υγείας,
Metropolitan College, Ελλάδα

³Pharmacy Programme,
Department of Health Sciences,
Faculty of Life and Health
Sciences, University of Nicosia,
Cyprus

⁴School of Pharmacy, Faculty
of Medical Sciences, Newcastle
University, Newcastle upon
Tyne, UK

⁵Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή
Επιστημών Υγείας, Ελληνικό
Μεσογειακό Πανεπιστήμιο,
Κρήτη

Σκοπός: Πρόκειται για την πρώτη απόπειρα εκτίμησης και καταγραφής του βαθμού επαγγελματικής εξουθένωσης όλων των ειδικοτήτων που εργάζονται στον χώρο των κοινοτικών φαρμακείων της Ελλάδας. Διερευνήθηκε η συσχέτιση του συνδρόμου με δημογραφικά στοιχεία, επίπεδο εκπαίδευσης, αρμοδιότητες στον χώρο του φαρμακείου αλλά και ειδικών θεμάτων που αφορούν την καθημερινότητα των επαγγελματιών. Επιπρόσθετα αναζητήθηκε συσχέτιση της επίδρασης της επαγγελματικής εξουθένωσης στη σχετιζόμενη με την υγεία ποιότητα ζωής των εργαζομένων και την πρόθεση των εργαζομένων να παραμείνουν ή να αποχωρήσουν από το δίκτυο των κοινοτικών φαρμακείων. Πρόθεση των ερευνητών είναι η ανά διετία διεξαγωγή της έρευνας προκειμένου να καταγραφούν και να μελετηθούν οι αλλαγές στα επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης των εργαζομένων στα κοινοτικά φαρμακεία και να αιτιολογηθούν οι καταγραφόμενες τάσεις.

Υλικό - Μέθοδοι: Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν το ερωτηματολόγιο καταγραφής της επαγγελματικής εξουθένωσης της Maslach (MBI), το ερωτηματολόγιο επισκόπησης υγείας SF-36 και δύο ερωτήσεις που κατασκευάστηκαν από τους ερευνητές και αφορούν τις πιθανές αιτίες που επιβαρύνουν την επαγγελματική καθημερινότητα των εργαζομένων. Για την επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό πρόγραμμα Statistical Package for Social Sciences (SPSS), έκδοση 19.0. Η μελέτη διεξήχθη διαδικτυακά στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης φαρμακοποιών και φαρμακοϋπαλλήλων μέσω της πλατφόρμας Google Forms. Προσωπικά στοιχεία των συμμετεχόντων ή στοιχεία που να τους ταυτοποιούν (email) δεν θα δημοσιοποιηθούν

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο 2022. Η μελέτη τέθηκε υπό την αιγίδα του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Αποτελέσματα: Το ερωτηματολόγιο απάντησαν 461 άτομα, εκ των οποίων απαντήσεων ελήφθησαν 368 πλήρως και ορθά συμπληρωμένες φόρμες. Το ποσοστό απόκρισης αγγίζει ένα ποσοστό περίπου 9,2%.

Η πλειοψηφία του δείγματος ήταν γυναίκες (62,5%), ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων ήταν ηλικίας κάτω των 40 ετών (53,8%), με επόμενη ηλικιακή ομάδα τα άτομα 41-50 ετών (29,8%). Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων ήταν φαρμακοποιοί (94,5%), εκ των

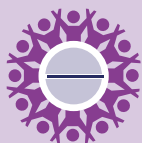

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | ASTIR-ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

οποίων το 79,3% ήταν ιδιοκτήτες φαρμακείου και το 15,2% εργαζόμενοι ως υπάλληλοι σε φαρμακείο. Οι υποκλίμακες του ερωτηματολογίου MBI έδειξαν πολύ υψηλούς δείκτες συναισθηματικής εξάντλησης ($41,73 \pm 6,94$), υψηλή αποπροσωποποίηση ($23,38 \pm 3,77$) και μέτρια αίσθηση προσωπικών επιτευγμάτων ($30,99 \pm 6,41$). Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου SF-36 κατέδειξαν συνολικά μέτριο αναφερόμενο επίπεδο υγείας από τους εργαζόμενους στο δίκτυο των κοινοτικών φαρμακείων, γεγονός ιδιαίτερα ανησυχητικό αν ληφθεί υπ' όψιν ότι το 83,6% των συμμετεχόντων είναι κάτω των 50 ετών. Το κυρίαρχο πρόβλημα που οι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι επηρεάζει την επαγγελματική τους καθημερινότητα είναι οι ελλείψεις φαρμάκων (63,9%) με δεύτερο, με μεγάλη διαφορά, την καθημερινή επικοινωνία με τους επισκέπτες του φαρμακείου (11,2%). Οι υπηρεσίες που προσφέρθηκαν από τα κοινοτικά φαρμακεία κατά την περίοδο της COVID-19 δεν φαίνεται να επιβάρυναν το 31,3% των συμμετεχόντων, ενώ το 34% δήλωσε ότι η διάθεση των δωρεάν αυτοδιαγνωστικών τεστ προς το κοινό επιβάρυνε την εργασιακή τους καθημερινότητα. Παρά ταύτα, το 44% των εργαζόμενων αποκλείει την πιθανότητα αλλαγής επαγγέλματος και το 40,2% το βρίσκει μάλλον απίθανο σαν ενδεχόμενο, γεγονός που πιθανόν υποδηλώνει υψηλό αίσθημα αποστολής και καθήκοντος και προσήλωση σε αυτό.

Συμπεράσματα: Τα αποτελέσματα της έρευνας υποδεικνύουν την πιθανή ανάγκη λήψης συλλογικών και ατομικών αποφάσεων για τη βελτίωση της εργασιακής καθημερινότητας των εργαζομένων των κοινοτικών φαρμακείων και την τακτική παρακολούθηση των δεικτών αυτών σε βάθος χρόνου για να αποτιμηθεί η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων.

5ο Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας

[Φαρμακευτική Φροντίδα στα Κοινωνικά Φαρμακεία]

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ - ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΑΣΘΕΝΩΝ

Αναστασία Σκαλάκη

ΕΑ10

*Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα
Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας,
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο
Θράκης, Αλεξανδρούπολη*

ΑΠΟΣΥΡΘΗΚΕ

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | ASTIR-ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

[Ηλεκτρονική Υγεία: Ηλεκτρονικά Εργαλεία και φαρμακοεπιδημιολογικά δεδομένα]

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΕΟΠΥΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κωνσταντίνος Κάσσανδρος, Χρήστος Κοντογιώργης, Θεόδωρος Κωνσταντινίδης

ΕΑ11

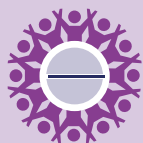
Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης,
Αλεξανδρούπολη

Εισαγωγή: Οι αναπνευστικές παθήσεις αποτελούν μείζον πρόβλημα για την υγεία και οι ακριβείς προβλέψεις της χρήσης φαρμάκων είναι κρίσιμες για τη διασφάλιση επαρκούς προμήθειας φαρμάκων και βελτίωσης ποιότητας ζωής των ασθενών.

Υλικό - Μέθοδοι: Η πλατφόρμα Azure Machine Learning χρησιμοποιήθηκε για την πρόβλεψη του συνολικού αριθμού συνταγών, μέσω decision forest regression και boosted decision forest regression, για τη δημιουργία ενός μοντέλου πρόβλεψης. Το σύνολο δεδομένων που χορηγήθηκε από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., το οποίο περιείχε πληροφορίες σχετικά με τους κωδικούς ICD-10 και ATC, τις ηλικιακές ομάδες, το φύλο και τις συνολικές συνταγές από το 2015 έως το 2020, χρησιμοποιήθηκε για την εκπαίδευση (70%) και τη δοκιμή (30%) των μοντέλων μηχανικής μάθησης.

Αποτελέσματα: Το μοντέλο decision forest regression βρέθηκε να είναι πιο αποτελεσματικό στην πρόβλεψη των συνολικών συνταγών, [χαμηλότερο Mean Absolute Error (235.22 vs 245.12), υψηλότερο Root Mean Squared Error (1334.83 vs 1006.87), υψηλότερο Relative Squared Error (0.998941 vs 0.568382), χαμηλότερο Relative Absolute Error (0.724631 vs 0.755122), και σημαντικά χαμηλότερο Coefficient of Determination (0.001059 vs 0.431618)] και δοκιμάστηκε σε ένα σύνολο παραδειγμάτων, παρέχοντας ακριβείς προβλέψεις για τον αριθμό των συνταγών με βάση διάφορες παραμέτρους. Για παράδειγμα, το μοντέλο προέβλεψε 25.821 συνταγές R03A για έναν άνδρα 60-69 ετών με J44 το έτος 2026.

Συμπεράσματα: Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης μπορούν να παρέχουν σημαντικές πληροφορίες στους επαγγελματίες υγείας, καθώς παρέχεται ένα εργαλείο για την καλύτερη πρόβλεψη των καταναλώσεων φαρμάκων. Ωστόσο, παράγοντες όπως, ο επιπολασμός και η σοβαρότητα των αναπνευστικών ασθενειών, οι αλλαγές στις πρακτικές συνταγογράφησης και στη διαθεσιμότητα φαρμάκων θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ακρίβεια του μοντέλου.

[Ηλεκτρονική Υγεία: Ηλεκτρονικά Εργαλεία και φαρμακοεπιδημιολογικά δεδομένα]

ΔΙΚΤΥΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: Ο ΚΟΜΒΟΣ OHDSI-GR

Αναστασία Φαρμάκη, Παντελής Νατσιάβας

EA12

*Εργαστήριο Ηλεκτρονικής υγείας,
Ινστιτούτο Εφαρμοσμένων
Βιοεπιστημών, Εθνικό Κέντρο
Έρευνας και Τεχνολογικής
Ανάπτυξης (INEB | EKETA)*

Σκοπός: Η πρωτοβουλία OHDSI αποτελεί ένα ανοικτό παγκόσμιο οικοσύστημα που έχει ως στόχο την υποστήριξη των διαδικασιών ανάλυσης Δεδομένων Πραγματικού Κόσμου (ΔΠΚ). Κομβικό στοιχείο του δικτύου OHDSI είναι η υιοθέτηση του μοντέλου δεδομένων αναφοράς OMOP-CDM από οργανισμούς που παράγουν και διαχειρίζονται ΔΠΚ. Η αξιοποίηση του προτύπου OMOP-CDM και η ανάπτυξη ανοικτού λογισμικού που βασίζεται σε αυτό βελτιώνει τις διαδικασίες που απαιτούνται για την διεξαγωγή Μελετών Παρατήρησης, αποφεύγοντας τον διαμοιρασμό αρχικών δεδομένων μεταξύ των συμμετεχόντων (κατανεμημένη επεξεργασία δεδομένων – federated data processing). Αντίστοιχα, η πρωτοβουλία IMI EHDSN που χρηματοδοτείται από την ΕΕ αποτελεί το ευρωπαϊκό παρακλάδι του OHDSI, παρέχοντας χρηματοδότηση σε οργανισμούς που επιθυμούν να μετατρέψουν τα δεδομένα τους σε OMOP-CDM καθώς και εκπαιδευτικές δράσεις πιστοποίησης σε data partners και SMEs.

Υλικό - Μέθοδοι: Ο εθνικός κόμβος OHDSI-GR ξεκίνησε το 2021 και από τότε παρακολουθεί στενά όλες τις δράσεις του οικοσυστήματος OHDSI/EHDSN προσπαθώντας παράλληλα να υποστηρίξει την ανάπτυξη του δικτύου στην Ελλάδα. Το INEB | EKETA έχει συμμετάσχει σε δράσεις και δημοσιεύσεις του οικοσυστήματος OHDSI/EHDSN καθώς και έχει αξιοποιήσει τα OMOP-CDM πρότυπα σε εθνικώς χρηματοδοτούμενες ερευνητικές δράσεις (PVClinical).

Αποτελέσματα: Μέχρι στιγμής στον κόμβο συμμετέχουν 25 επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων, 5 οργανισμοί ως data partners και 5 οργανισμοί ως πιστοποιημένες SMEs. Στο ελληνικό οικοσύστημα μετέχουν μεγάλα νοσοκομεία (τόσο δημόσια όσο και ιδιωτικά), μεγάλες ελληνικές εταιρείες καθώς επίσης και ερευνητικοί/ακαδημαϊκοί φορείς.

Συμπεράσματα: Δεδομένης της ευρείας υιοθέτησης του OMOP-CDM σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, η ανάπτυξη ενός εθνικού δικτύου διαχείρισης και αξιοποίησης ΔΠΚ βασισμένο στην πρωτοβουλία OHDSI μπορεί να προωθήσει σημαντικές εξελίξεις στον χώρο των Μελετών Παρατήρησης.

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | ASTIR-ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

[Ηλεκτρονική Υγεία: Ηλεκτρονικά Εργαλεία και φαρμακοεπιδημιολογικά δεδομένα]

ΠΡΟΦΙΛ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΝΑΣΤΟΛΕΩΝ PCSK9: ΜΕΛΕΤΗ ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗΣ ΒΑΣΙΖΟΜΕΝΗ ΣΕ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΑΝΑΚΤΗΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΦΑΡΜΑΚΩΝ FDA (FAERS)

Φωτεινή Δερμίκη-Γκάννα¹, Αλεξία-Γεωργία Μπίκου¹, Αντώνιος Δούρος^{2,3}, Χρήστος Κοντογιώργης¹

EA13

¹Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής ΔΠΘ,
Αλεξανδρούπολη

²Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο
McGill, Καναδάς

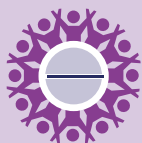
³Ινστιτούτο Κλινικής
Φαρμακολογίας και
Τοξικολογίας, Τμήμα Ιατρικής,
Βερολίνο, Γερμανία

Σκοπός: Το FDA Adverse Event Reporting System (FAERS), αποτελεί μέσο παρακολούθησης του φαρμακευτικού προφίλ ασφάλειας. Η FAERS αναζητά μέχρι τώρα άγνωστες συσχετίσεις μεταξύ φαρμάκων και ανεπιθύμητων ενεργειών βασιζόμενη σε Πραγματικά Δεδομένα. Σκοπός της μελέτης αποτελεί ο εντοπισμός πιθανών ενδείξεων ασφάλειας που σχετίζονται με υπερευαισθησία / αναφυλαξία και τους αναστολείς PCSK9 (proprotein convertase subtilisin/kexin type 9), οι οποίοι αποτελούν θεραπεία σε ανθεκτικές μορφές υπερλιπιδαιμίας.

Υλικό – Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε αναδρομική μελέτη φαρμακοεπαγρύπνωσης, εξετάζοντας τη FAERS για αναφορές που περιλάμβαναν τους αναστολείς PCSK9, το 2018. Εκτιμήθηκαν με βάση μεθόδους δυσαναλογίας για την υπερευαισθησία και αναφυλαξία, τα μέτρα: πιθανολογούμενος λόγος αναφοράς (reporting odds ratio - ROR) με 95% διάστημα εμπιστοσύνης (CI), ποσοστιαίος λόγος αναφοράς (proportional reporting ratio - PRR) με 95% CI, και το Bayesian Confidence Propagation Neural Network.

Αποτελέσματα: Ο αριθμός των περιστατικών που συνδέουν τους αναστολείς PCSK9 με την υπερευαισθησία είναι 900, εκ των οποίων το 79,67% αφορούσαν την εβολοκουμάμπη, ενώ τα περιστατικά αναφυλαξίας για τα συγκεκριμένα φάρμακα υπολογίστηκαν σε 493. Η μέση ηλικία των ασθενών με άμεση συσχέτιση με κάποιοι αναστολέα PCSK9i ήταν 66,8 έτη. Οι ιατροί και οι νοσηλευτές υπέβαλαν την πλειονότητα των αναφορών στη FAERS. Δεν βρέθηκε σημαντική πιθανή συσχέτιση των αναστολέων PCSK9 με τα περιστατικά υπερευαισθησίας / αναφυλαξίας βάσει διερεύνησης των τιμών ROR PRR που κυμάνθηκαν σε τιμές <1.

Συμπεράσματα: Η παρούσα μελέτη φαρμακοεπαγρύπνωσης βασίζεται στο έτος 2018 και αποτελεί μία μικρογραφία πραγματικής μελέτης. Το 79,67% των αναφορών στη βάση FAERS για το έτος 2018 σχετίζονταν με αντιδράσεις υπερευαισθησίας, με την εβολοκουμάμπη να είναι το πιο συχνά αναφερόμενο φάρμακο. Οι αναστολείς PCSK9 καταγράφηκαν ως το κύριο ύποπτο φάρμακο που συσχετίζεται με τις ανεπιθύμητες ενέργειες υπερευαισθησίας.

5ο Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας

[Ηλεκτρονική Υγεία: Ηλεκτρονικά Εργαλεία και φαρμακοεπιδημιολογικά δεδομένα]

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Αλεξία-Γεωργία Μπίκου¹, Φωτεινή Δερμίκη-Γκάννα¹, Helga Gardarsdottir², Renske Grupstra², Olaf Klungel², Anna-Birna Almarsdottir³, Mathias Mollebaek³, Armin Andersen³, Elita Poplavska⁴, Mirdza Kursite⁴, Leva Rutkovska⁴, Inês Ribeiro Vaz⁵, Ana Marta Silva⁵, Paula Barão⁵, Mitja Kos⁶, Ana Kodrič⁶, Urška Nabergoj Makovec⁶, Nanča Čebren Lipovec⁶, Χρήστος Κοντογιώργης¹

EA 14

¹Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής ΔΠΘ,
Αλεξανδρούπολη

²Τμήμα Φαρμακοεπιδημιολογίας
και Κλινικής Φαρμακολογίας,
Ινστιτούτο Φαρμακευτικών
Επιστημών, Πανεπιστήμιο
Ουτρέχτης, Ουτρέχτη, Ολλανδία

³Τμήμα Κοινωνικής και Κλινικής
Φαρμακευτικής, Πανεπιστήμιο
Κοπεγχάγης, Δανία

⁴Τμήμα Εφαρμοσμένης
Φαρμακευτικής, Σχολή
Φαρμακευτικής, Πανεπιστήμιο
Ρίγα, Ρίγα, Λετονία

⁵Κέντρο Φαρμακοεπαγρύπνησης
του Πόρτο, Ιατρική Σχολή,
Πανεπιστήμιο Πόρτο, Πόρτο,
Πορτογαλία

⁶Πανεπιστήμιο της Λιουμπλιάνα,
Σχολή Φαρμακευτικής,
Λιουμπλιάνα, Σλοβενία

Εισαγωγή: Τα μέτρα ελαχιστοποίησης κινδύνου για φαρμακευτικά προϊόντα (Risk Minimisation Measures RMMs) αποτελούν σημαντικό μέσο ενημέρωσης για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των φαρμάκων. Η μελέτη αυτή αναλύει την ενσωμάτωση των RMMs στις ελληνικές κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες.

Υλικό - Μέθοδοι: Διεξήχθη μια πολυδιάστατη μελέτη, κατά την οποία πραγματοποιήθηκε ανάλυση του περιεχομένου κατευθυντήριων οδηγιών που αναφέρονται σε πέντε συγκεκριμένες δραστικές φαρμακευτικές ουσίες: το βαλπροϊκό, τις (φθορο-)κινολόνες, τη μετορφίνη, τη φθορουρακίλη και τη μεθοτρεξάτη. Η ανάλυση αυτή αποτελεί μέρος του πακέτου εργασίας WP1, το οποίο αφορά τη χαρτογράφηση σχετικών ελληνικών οργανισμών που εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και του WP2, που περιλαμβάνει τη συλλογή και ανάλυση των εγγράφων τους. Ταυτόχρονα, διενεργήθηκαν ημιδομημένες συνεντεύξεις με τους βασικούς πληροφοριοδότες από τους παραπάνω οργανισμούς, καθώς και με εκπροσώπους από τις εθνικές αρμόδιες αρχές (WP3).*

Αποτελέσματα: Από 22 ελληνικούς επιστημονικούς φορείς, επιλέξαμε 11 με βάση τα υπό εξέταση δεδομένα δραστικών ουσιών και βρήκαμε 21 κατευθυντήριες οδηγίες, εκ των οποίων μόνο 2 περιλάμβαναν RMMs. Συνολικά, RMMs για μετορφίνη και κινολόνες ενσωματώθηκαν συχνότερα (3/21), ενώ για το βαλπροϊκό δεν βρέθηκαν. Οι συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν ήταν στο σύνολο 9.

Συμπεράσματα: Αυτή η πολυσταδιακή ανάλυση φωτίζει τον τρόπο με τον οποίο οι ελληνικοί φορείς υγείας αντιμετωπίζουν ζητήματα ασφάλειας φαρμάκων, τα στάδια ανάπτυξης των κλινικών οδηγιών και τα εμπόδια στην ενημέρωση σχετικά με τα νεότερα Μέτρα Ελαχιστοποίησης Κινδύνου. Ωστόσο, οι στόχοι συγγραφής των επιστημονικών φορέων επικεντρώνονται στην παροχή εκπαιδευτικών πληροφοριών χωρίς να εξετάζουν συγκεκριμένα ζητήματα φαρμακοεπαγρύπνησης και ασφάλειας.

* Η μελέτη αυτή αναφέρεται στο έργο: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων ROC04 Project.
Τίτλος: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΙΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - EMA/2020/46/TDA/L4.02.

Η παρούσα έρευνα αποτελεί ενέργεια του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Δικτύου Φαρμακοεπιδημιολογίας και Φαρμακοεπαγρύπνησης, μιας δημόσιας ακαδημαϊκής σύμπραξης που συντονίζεται από το Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης. Η μελέτη χρηματοδοτήθηκε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA). Το περιεχόμενο που θα παρουσιαστεί εκφράζει την άποψη των συγγραφέων της και ίσως να μην αντικατοπτρίζει την γνώμη του EMA ή των μελών των επιτροπών της.

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | ASTIR-ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην πανδημία COVID-19]

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2018-2022

**Βασιλική Γουγούλα¹, Ευάγγελος Μανωλόπουλος², Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης¹,
Χρήστος Κοντογιώργης¹**

EA15

¹Εργαστήριο Υγιεινής και
Προστασίας του Περιβάλλοντος,
Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης,
Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

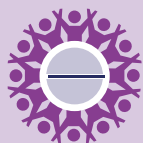
²Εργαστήριο Φαρμακολογίας,
Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης,
Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να μελετήσουμε τη μεταβολή της Ημερήσιας Καθορισμένης Δόσης (DDD)/1000 κατοίκους/μέρα κατά την περίοδο 2018-2022 για ενέσιμα και από του στόματος χορηγούμενα αντιπηκτικά σκευάσματα, με βάση τις ανά μήνα τεμαχιακές πωλήσεις τους στον Ελλαδικό χώρο.

Υλικό - Μέθοδοι: Οι τεμαχιακές πωλήσεις ανά μήνα των αντιπηκτικών σκευασμάτων διατέθηκαν από τη βάση δεδομένων της IQVIA Hellas. Από τον Δείκτη “ATC/DDD 2023” του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας προέκυψε ο υπολογισμός της Ημερήσιας Καθορισμένης Δόσης (Defined Daily Dose, DDD) κάθε δραστικής ουσίας και η οδός χορήγησής της. Έπειτα, υπολογίστηκε ο δείκτης DDD/1000 κατοίκους τη μέρα για κάθε δραστική ουσία.

Αποτελέσματα: Συνολικά προέκυψαν 14 δραστικές ουσίες που αντιστοιχούσαν σε 57 φαρμακευτικά σκευάσματα που κυκλοφορούσαν στον ελλαδικό χώρο. Το 2018 η ριβαροξαμπάνη ήταν το πιο ευρέως χορηγούμενο από του στόματος αντιπηκτικό (6,84 DDD/1000 κατοίκους/μέρα), ενώ το 2022 η απιξαμπάνη (9,90 DDD/1000 κατοίκους/μέρα). Από τα ενέσιμα αντιπηκτικά το πιο ευρέως χορηγούμενο ήταν και παρέμεινε η τινζαπαρίνη (2,89 DDD/1000 κατοίκους/μέρα το 2018 έναντι 3,24 DDD/1000 κατοίκους/μέρα το 2022). Αναφορικά με τη χρήση της ασενοκουμαρόλης, αυτή παρουσίασε σταδιακή μείωση στο χρονικό διάστημα που μελετάται (4,02 DDD/κατοίκους/μέρα το 2018 έναντι 2,51 DDD/1000 κατοίκους/μέρα το 2022).

Συμπεράσματα: Η συνολική χρήση των αντιπηκτικών σκευασμάτων αυξήθηκε αξιοσημείωτα την τελευταία 5ετία. Σε αυτό σημαντικό ρόλο φαίνεται να έπαιξε η αύξηση της συχνότητας των θρομβοεμβολικών επεισοδίων και η πανδημία COVID-19.

[Φαρμακοεπιδημιολογία στην πανδημία COVID-19]

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΓΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΘΡΟΜΒΩΣΗΣ ΜΕ ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΤΕΙ ΜΕ ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ ΙΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ COVID-19: ΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΙΝΟ

EA16

¹Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Θετικών Επιστημών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

²Τμήμα Φαρμακευτικής, Σχολή Υγείας και Ιατρικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κοπεγχάγης, Κοπεγχάγη, Δανία

³Τμήμα Ιατρικής Τεχνολογίας, Κέντρο Προστασίας Υγείας, Εθνικό Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας και Περιβάλλοντος (RIVM), Bilthoven, Ολλανδία

⁴Τομέας Φαρμακοεπιδημιολογίας και Κλινικής Φαρμακολογίας, Ινστιτούτο Φαρμακευτικών Επιστημών Ουτρέχτης, Πανεπιστήμιο Ουτρέχτης, Ουτρέχτη, Ολλανδία

⁵Τμήμα Εφαρμοσμένης Φαρμακευτικής, Φαρμακευτική Σχολή & Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Riga Stradins, Ρίγα, Λετονία

⁶MEDCIDS - Τμήμα Κοινωνικής Ιατρικής, Πληροφορίας και Αποφάσεων για την Υγεία, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Πόρτο, Πόρτο, Πορτογαλία

Σκοπός: Το 2021, τα εμβόλια ιικού φορέα κατά του SARS-CoV-2 συσχετίστηκαν με τη σπάνια ανεπιθύμητη ενέργεια του συνδρόμου θρόμβωσης με θρομβοπενία (TTS). Αυτή η μελέτη, στοχεύει στη διερεύνηση του επιπέδου επίγνωσης του κοινού για το TTS και πώς αυτό επηρέασε την προθυμία για εμβολιασμό κατά της COVID-19.*

Υλικό - Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε μελέτη σε έξι ευρωπαϊκές χώρες. Σχεδιάστηκε ερωτηματολόγιο χρησιμοποιώντας το εργαλείο Qualtrics και διανεμήθηκε διαδικτυακά σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η ανάλυση έγινε με χρήση της γλώσσας προγραμματισμού R και το Rstudio v4.1.3. Τα δεδομένα που θα παρουσιαστούν αφορούν αποκλειστικά το ελληνικό σκέλος της μελέτης.

Αποτελέσματα: Από τους 247 πολίτες που συμμετείχαν στην έρευνα, οι 193 συμπεριλήφθηκαν στην ανάλυση, με μέση ηλικία τα 45 έτη. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων ήταν εμβολιασμένοι (89,6%). Το 74,8% γνώριζε τη συσχέτιση του TTS με τα εμβόλια Janssen και AstraZeneca και οι περισσότεροι από αυτούς (35,6%) ενημερώθηκαν το δεύτερο τρίμηνο του 2021, κυρίως από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (65,2%) και το διαδίκτυο (40,9%). Ωστόσο, το 66,7% δεν γνώριζε τα συμπτώματα του TTS. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων (44,2%) πρότεινε ότι η προθυμία τους να λάβουν εμβόλιο φορέα αδενοϊού άλλαξε αφού άκουσαν για το TTS.

Συμπεράσματα: Παρότι πολλοί συμμετέχοντες αναφέρουν ότι γνωρίζουν για το TTS και τη συσχέτισή του με το Vaxzevria και το Jcovden, πολλοί δεν ήταν εξοικειωμένοι με τα συμπτώματά του. Παρόλα αυτά, για την πλειοψηφία, οι πληροφορίες σχετικά με αυτές τις παρενέργειες επηρέασαν αρνητικά την επιθυμία τους να εμβολιαστούν με Vaxzevria ή Jcovden.

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | ASTIR-ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Χαρά Οικονόμου¹, Ελένη Δεληγιάννη¹, Φωτεινή Δερμίκη-Γκάννα¹, Caroline Buhl², Ramune Jacobsen², Anna Birna Almarsdóttir², Ella van Vliet³, Shahab Abtahi⁴, Elita Poplavska⁵, Inês Ribeiro-Vaz^{6,7}, Mitja Kos⁸, Nanča Čebren Lipovec⁸, Ana Marta Silva^{6,7}, Paula Barão Sousa Ferreira⁹, Mirdza Kursite^{5,11}, Marloes van der Goot³, Ingrid Hegger¹⁰, Teresa Leonardo Alves¹⁰, Χρήστος Κοντογιώργης¹

⁷CINTESIS - Κέντρο Έρευνας
Τεχνολογιών και Υπηρεσιών
Υγείας, Ιατρική Σχολή,
Πανεπιστήμιο Πόρτο, Πόρτο,
Πορτογαλία

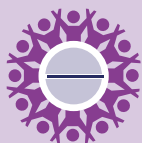
⁸Τμήμα Κοινωνικής
Φαρμακευτικής, Φαρμακευτική
Σχολή, Πανεπιστήμιο
Λιουμπλιάνα, Λιουμπλιάνα,
Σλοβενία

⁹Τμήμα Φαρμακευτικής,
Φαρμακολογικών Επιστημών
και Τεχνολογιών Υγείας,
Φαρμακευτική Σχολή,
Πανεπιστήμιο Λισαβόνας,
Λισαβόνα, Πορτογαλία

¹⁰Τμήμα Φαρμάκων, Κέντρο
Προστασίας Υγείας, Εθνικό
Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας
και Περιβάλλοντος (RIVM),
Bilthoven, Ολλανδία

¹¹Τμήμα Δημόσιας Υγείας και
Επιδημιολογίας, Πανεπιστήμιο
Rīga Stradins, Ρίγα, Λετονία

**Η παρούσα έρευνα αποτελεί ενέργεια του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Δικτύου Φαρμακοεπιδημιολογίας και Φαρμακοεπαγρύπνησης, μιας δημόσιας ακαδημαϊκής σύμπραξης που συντονίζεται από το Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης. Η μελέτη χρηματοδοτήθηκε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA). Το περιεχόμενο που θα παρουσιαστεί εκφράζει την άποψη των συγγραφέων της και ίσως να μην αντικατοπτρίζει την γνώμη του EMA ή των μελών των επιτροπών της.*

5ο Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

A

ABTAHI SHAHAB **EA16**
ALMARSDOTTIR ANNA-BIRNA
EA14, EA16
ANDERSEN ARMIN **EA14**
ATHANASOPOULOU
PANAGIOTA **EA04**

B

BARÃO PAULA **EA14**
BARÃO SOUSA FERREIRA PAULA
EA16
BUHL CAROLINE **EA16**

C

ČEBRON LIPOVEC NANČA **EA14,**
EA16

D

DEDES VASILIS **EA04**
DELIGIANNI ELENA **EA04**

G

GARDARSDOTTIR HELGA **EA14**
GRUPSTRA RENSKE **EA14**

H

HEGGER INGRID **EA16**

J

JACOBSEN RAMUNE **EA16**

K

KLUNGEL OLAF **EA14**
KODRIČ ANA **EA14**
KONTOGIORGIS CHRISTOS **EA04**
KOS MITJA **EA14, EA16**
KURSITE MIRDZA **EA14, EA16**

L

LEONARDO ALVES TERESA **EA16**

D

MOLLEBAEK MATHIAS **EA14**

N

NABERGOJ MAKOVEC URŠKA
EA14

P

PANOUTSOPOULOS GEORGIOS
EA04
PETROPOULOU MARIA **EA04**
POPLAVSKA ELITA **EA14, EA16**

R

RIBEIRO VAZ INÊS **EA14, EA16**
RUTKOVSKA LEVA **EA14**

S

SILVA ANA MARTA **EA14, EA16**

V

VAN DER GOOT MARLOES **EA16**
VAN VLIET ELLA **EA16**

Η ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 | **ASTIR-EGNATIA** ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Γ

ΓΕΡΟΥ ΜΑΡΙΟΣ **EA01**
ΓΟΥΓΟΥΛΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ **EA15**

Δ

ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ **EA16**
ΔΕΡΒΕΝΙΩΤΑΚΗ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ
EA08
ΔΕΡΜΙΚΗ-ΓΚΑΝΑ ΦΩΤΕΙΝΗ
EA13, EA14, EA16
ΔΟΥΛΑΔΙΡΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ **EA03**
ΔΟΥΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ **EA13**

Κ

ΚΑΜΕΝΙΔΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ **EA03**
ΚΑΠΑΓΕΡΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ **EA03**
ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
EA06, EA11
ΚΑΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΗΛΙΑΣ **EA09**
ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
EA01, EA02, EA03, EA05, EA06,
EA09, EA11, EA13, EA14, EA15,
EA16
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
EA01, EA03, EA05, EA06, EA09,
EA11, EA15

Μ

ΜΑΝΑΡΑ ΕΙΡΗΝΗ **EA09**
ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
EA15
ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ **EA03**
ΜΠΙΚΟΥ ΑΛΕΞΙΑ-ΓΕΩΡΓΙΑ **EA13,**
EA14
ΜΠΙΣΤΑΡΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ **EA09**

Ν

ΝΑΤΣΙΑΒΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ **EA12**
ΝΕΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ **EA01**
ΝΙΤΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ **EA05**

Ο

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΑΡΑ **EA16**

Π

ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΡΙΣ **EA07**
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
EA05
ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ **EA08**
ΠΑΠΑΝΑΣ ΑΛΕΞΙΟΣ **EA03**
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ **EA02**
ΠΕΛΕΤΙΔΗ ΑΛΙΚΗ **EA09**

Τ

ΤΖΙΑΜΠΑΖΗ ΘΕΟΔΩΡΑ **EA01**
ΤΣΙΚΟΥΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ **EA03**

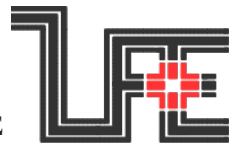
Φ

ΦΑΡΜΑΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ **EA12**

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διάρκεια: 4 εξάμηνα

Βρείτε τα δικαιολογητικά:
<http://www.med.duth.gr>

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
Θ.Κ. Κωνσταντινίδης
Καθηγητής Ιατρικής Δ.Π.Θ

Επικοινωνία

Θεόδωρος Κωνσταντινίδης, Ιατρός Εργασίας, Καθηγητής:

tconstan@med.duth.gr / 25510-30521

Ευαγγελία Νένα, Ιατρός Εργασίας, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια:

enena@med.duth.gr / 25510-30638

Χρήστος Κοντογιώργης, Φαρμακοποιός, Επίκουρος Καθηγητής:

ckontogi@med.duth.gr / 25510-30601

Πληροφορίες – Γραμματεία ΠΙΜΣ: edeligia@med.duth.gr

Value through
innovation

Transforming lives for generations

As a leading research-driven biopharmaceutical company, Boehringer Ingelheim is working on breakthrough therapies in areas of high unmet medical need. Founded in 1885 and family-owned ever since, Boehringer Ingelheim takes a long-term perspective. More than 53,000 employees serve over 130 markets in two business areas: Human Pharma and Animal Health.

Learn more at www.boehringer-ingelheim.com

Ιστορία, αξιοπιστία, ηγεσία.

Ο όμιλος BIANEE για μία ακόμη χρονιά στην κορυφή της Ελληνικής Φαρμακοβιομηχανίας.

Οι αξίες και το όραμα του ιδρυτή της **BIANEE**, Παύλου Γιαννακόπουλου, αποτελούν σχεδόν έναν αιώνα την κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη και την ευημερία της εταιρίας σε όλους τους τομείς της δραστηριότητάς της. Με πολυετή, δυναμική παρουσία, η BIANEE έχει αναπτύξει ισχυρούς δεσμούς με την ελληνική ιατρική και φαρμακευτική κοινότητα αλλά και με την παγκόσμια φαρμακοβιομηχανία, μέσω σημαντικών διεθνών συνεργασιών. Στηριζόμενη σε **γερές βάσεις**, η εταιρία συνεχίζει σταθερά την ανοδική της πορεία σε **εγχώρια** και **διεθνή αγορά**. Με στρατηγικούς σχεδιασμούς, συνεργασίες κύρους και παρουσία σε περισσότερες από 114 χώρες, ο Όμιλος παρουσιάζει κάθε χρόνο σημαντική ανάπτυξη, συμβάλλοντας παράλληλα στην εθνική οικονομία. Στα τέσσερα υπερασύγχρονα εργοστάσια της BIANEE απασχολούνται πάνω από 1359 εργαζόμενοι, αριθμός που μόνο αυξάνεται την τελευταία δεκαετία. Μέσα από το **σεβασμό** για την ιστορία, την **ποιότητα** παραγωγής και τη **φροντίδα** για τον άνθρωπο, η BIANEE καταφέρνει να διατηρεί τον ηγετικό της ρόλο στην Ελλάδα, προσβλέποντας σε ένα ακόμη ισχυρότερο μέλλον.

BIANEE A.E.
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

www.vianex.gr

BIANEE A.E. - Έδρα : Οδός Βαρυμπόμπης 8, 14671 Ν. Ερυθραία, Κηφισιά
Ταχ. Θυρίδα 52894, 146 10 Ν. Ερυθραία, Τηλ.: 210 8009111, Fax: 210 8071573
E-mail: mailbox@vianex.gr • WEBSITE: www.vianex.gr
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Ακαδήμειου 113, 562 24 Εύοσμος Θεσσαλονίκης, Τηλ.: 2310 861683

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 000274201000